

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Źródłoznawstwo ceramiczne**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **19-ZCE-12-Arch-1b**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **archeologia**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **II**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **I**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **15 h LAB**
9. Liczba punktów ECTS: **1,5**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: **Jacek Wierzbicki, ar hab. prof. UAM, jacwierz@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - nabycie umiejętności przeprowadzenia typowej dla analizy archeologicznej czynności, jaką jest makroskopowy opis ceramiki – najistotniejszy w opracowywaniu materiałów neolitycznych
 - poznanie zasad prawidłowej dokumentacji cech stylistycznych i technologicznych ceramiki
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): **nie**
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
ZCE_01	uzyskuje zaawansowaną wiedzę na temat technologii i stylistyki ceramiki neolitycznej	K_W02, K_W03, K_W05, K_W07
ZCE_02	potrafi poprawnie wykorzystać podstawowe narzędzia umożliwiające analizę makroskopową ceramiki	K_W07
ZCE_03	posiada umiejętności rozpoznawania ceramiki neolitycznej pod względem funkcjonalnym (ceramika stołowa i kuchenna) oraz chronologiczno-kulturowym (główne cykle technologiczne: wczesno- i późnowstęgowy, pucharowy, amforowy, sznurowy)	K_W03, K_W04, K_W07
ZCE_04	umie zidentyfikować, opisać i zapisać z wykorzystaniem najpowszechniej stosowanych systemów technologiczno-użytkowe cechy badanej ceramiki	K_W02 K_W03
ZCE_05	jest w stanie sporządzić poprawny pod względem formalnym opis zdobnictwa typowych fragmentów ceramiki, również z wykorzystaniem najpopularniejszych systemów sformalizowanego zapisu elementów i wątków zdobniczych	K_W02, K_W03, K_U02, K_K01
ZCE_06	rozumie znaczenie analizy ceramiki dla studiów nad okresem neolitu oraz różnorodne możliwości wykorzystania jej do studiów nad chronologią, zróżnicowaniem kulturowym, organizacją miejsc osadowych, do badań problemów związanych z kontynuacją/dyskontynuacją osadnictwa na danym terenie oraz do studiów nad procesami demograficznymi i przemianami społecznym	K_W05, K_U01, K_U04, K_K03

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
różne podejścia do wykorzystania analiz ceramiki naczyniowej do studiów nad demografią, ekologią, gospodarką i zróżnicowaniem społecznym ludności neolitycznej	ZCE_06
archeologiczna analiza makroskopowa neolitycznej ceramiki naczyniowej	ZCE_01, ZCE_02
cechy technologiczno-stylistyczne ceramiki umożliwiające identyfikację jej pozycji chronologiczno-kulturowej w ramach Europy Środkowej	ZCE_03
zasady posługiwania się sformalizowanymi systemami opisu i zapisu (kodowania) ceramiki neolitycznej na konkretnych przykładach materiałów źródłowych	ZCE_04, ZCE_05
szczegółowe zapoznanie się z zasadami przygotowania poprawnej dokumentacji opisowej ceramiki neolitycznej	ZCE_04, ZCE_05
poznanie zasad wytwarzania neolitycznej ceramiki naczyniowej i metod ich identyfikacji na materiale źródłowym	ZCE_01, ZCE_03

5. Zalecana literatura:

- Czebreszuk J., Koško A., Szmyt M., *Zasady analizy źródeł ceramicznych z okresu późnego neolitu oraz interstadium epok neolitu i brązu na Kujawach*, [w:] A. Koško, M. Szmyt, Opatowice — Wzgórze Prokopiaka, t. I, Poznań 2006, s. 39–64.
- Felczak O., *Wyniki badań wykopaliskowych na osadzie kultury rzucewskiej w Rewie, gm. Kosakowo, woj. Gdańsk*, „Sprawozdania Archeologiczne”, t. XXXV: 1984, s. 51–68.
- Kobylińska U., Kobyliński Z., *Kierunki etnoarcheologicznego badania ceramiki: przegląd problematyki*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, r. XXIX: 1981, s. 43–53.
- Koško A., *Udział południowo-wschodnioeuropejskich wzorców kulturowych w rozwoju niżowych społeczeństw kultury pucharów lejkowatych. Grupa mątewska*, Poznań 1981, s. 22–61.
- Kukawka S., *Ceramika naczyniowa z osady ludności kultury pucharów lejkowatych w Szczecinie-Ustowie (stanowisko 1)*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Archeologia”, t. VII: 1984, s. 41–86.
- Kukawka S., *Archeologiczna struktura zbiorów ceramiki z osad neolitycznych*, „Folia Praehistorica Posnaniensia”, t. XIII/XIV: 2005, s. 311–321.
- Wierzbicki J., *Łupawski mikroregion osadniczy ludności kultury pucharów lejkowatych*, Poznań 1999, s. 51–140.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	X
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	

Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	ZCE _01	ZCE _02	ZCE _03	ZCE _04	ZCE _05	ZCE _06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	X	X	X	X	X	X
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	5
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		35
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		1,5

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania
dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania
dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania
dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania
dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania
niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania